

Brief 9

Commentaren

Birdlip

29 juni, 1941

De mens is geen eenheid maar een veelvoud

1. Als de mens zichzelf als een *eenheid* beschouwt, kan er in hem geen strijd ontwikkelen. Als er geen strijd in hem ontstaat, kan hij niet veranderen.

Waarom is dit zo?

2. Als een mens veronderstelt dat er maar één ding in hem is dat handelt, denkt of voelt – *dat is één 'ik'* – dan kan hij niet begrijpen dat er één ding moet zijn dat beveelt en een ander dat gehoorzaamt. Dat betekent dat als de mens zichzelf als een eenheid blijft beschouwen, er niets in hem kan veranderen. Het werk zegt: 'Als een mens zichzelf niet in tweeën deelt, kan hij zichzelf niet veranderen'. Dat wil zeggen: hij kan niet anders zijn dan wie hij nu is.

3. Als een mens blijft denken dat hij *één* is, kan hij de werkideeën niet begrijpen. Hij blijft hierdoor gehypnotiseerd en leeft in slaap. Wat is het doel van de praktische kant van het werk? Wat zijn de ideeën en de instructies om aan zichzelf te werken? Dat doel is om een mens aan zichzelf te laten werken door zich te verdelen in *een werkkant* en een *mechanische kant*. Dat wil zeggen *zelfobservatie* vanuit het standpunt van de werkideeën: de observerende kant kijkt naar de kant die geobserveerd moet worden. Zo wordt een mens tweevoudig met een observerend en een geobserveerd deel.

4. Als een mens denkt dat hij één en dezelfde is, dat als één geheel handelt, denkt en doet, hoe kan hij zichzelf dan observeren? Dat kan hij niet, omdat hij zich verbeeldt dat hij zelf één is en er dus niets aan zichzelf te observeren valt. Zo gelooft de mens dat *observatie* iets observeren buiten zichzelf betekent: de observatie van bussen, straten, mensen, landschappen, enzovoort. Maar observatie gebeurt niet via de externe zintuigen die alleen laten zien wat *niet zichzelf* is – dat wil zeggen, de uiterlijke wereld.

5. Er kan niets innerlijk veranderen, tenzij werken aan zichzelf gebaseerd is op het observeren van het 'ik'. Het observeren van dat 'ik' is meer innerlijk dan het besef te leven. Maar als het observeren van het 'ik' niet ondersteund wordt door een zekere diepte van voortdurend en hernieuwd begrip van het werk, verzwakt en vervaagt het door de stress van de uiterlijke levensomstandigheden. Hier komt een mens terug in het alledaagse leven. Als dat leven op dat moment gunstig is voor zijn eigenbelangen, lijdt hij er niet onder.

6. Het tot stand komen van een observerende 'ik' zal meer het innerlijke van de mens naar buiten brengen. Zo kan hij observeren wat meer *uiterlijk in hem* is (uiterlijk niet in de zin van het uiterlijke externe leven, maar *in hemzelf*, in zijn persoonlijkheid, in Johnson, als zijn naam Johnson is). Alleen als het observerende 'ik' tot stand is gekomen, dat wil zeggen, als een mens bereid is *zichzelf* te observeren (en '*zichzelf*' heeft niets te maken met het uiterlijke zintuiglijke waarneembare leven: zijn huis, zijn meubelen, zijn geld, zijn eten, zijn tuin, zijn werk en sociale positie, zijn medailles, zijn stamboom, zijn kleren, enzovoort). Als hij dit innerlijke werk niet aanvat, kan er niets *in hem* veranderen. Hij blijft dezelfde persoon.

7. Na een lange periode van zelfwerk dat begint met bereidwillige zelfobservatie – dat wil zeggen, van een bereidwillige observerende 'ik' – begint het innerlijke systeem te werken en de mechanische mens te controleren. Het doet dit door het verzamelen van alle 'ikken' in de

persoonlijkheid die willen en kunnen werken. Dit stadium is dat van de *plaatsvervangend rentmeester*. Als hij volhoudt ondanks alle beproevingen, begint er iets heel vreemds te gebeuren. De beproevingen in dit eerste stadium van het werk zijn uitsluitend de worstelingen tegen twijfel, veroordeling, geroddel, schaamte, kritiek, het stellen van eisen, enzovoort. In dit stadium bestaan er geen andere verleidingen voor ons. Dit stadium is op deze manier de eerste beproeving voor een mens. Een test voor het verdere ontwaken. Het observerende 'ik' verzamelt 'ikken' om zich heen die kunnen werken en het werk kunnen begrijpen. Zij vormen een kleine groep van 'ikken', die de plaatsvervangend rentmeester worden genoemd. Ze moeten worstelen en vechten, niet enkel met de valse persoonlijkheid, maar ook met de onontwikkelde essentie. Als de plaatsvervangend rentmeester, ondanks eindeloze mislukkingen, sterk genoeg wordt, nadert de rentmeester. De rentmeester behoort toe aan iets dat *boven* de mens staat. Dit komt eerst in flitsen. Als hij nadert, komen mensen in grote problemen, hetzij van buitenaf of in de worstelingen met negatieve situaties in de vorm van ziekte, enzovoort. De rentmeester komt van een ander niveau. Om onder invloed van de rentmeester te komen, moet een mens een nieuwe afstelling in zichzelf ondergaan. Zijn geest en zelfs zijn hersencellen worden geordend op een nieuwe manier die het meest geschikt is voor het individu. Het is een herordening die hij aankan. Het werk is in contact komen met de hogere centra. Maar deze centra werken elk op hun eigen manier. Er moeten dus veranderingen in de mens plaatsvinden. Een mens kan deze veranderingen niet zelf teweegbrengen, want hij weet niets van deze noodzakelijke verbindingen. Het is door dit persoonlijk werk, deze innerlijke strijd van de plaatsvervangende rentmeester dat ze tot stand komen. Dat wil zeggen, wanneer de omstandigheden juist zijn, zal dat wat van boven de mens probeert binnen te dringen, gerealiseerd worden. Eenmaal dit gerealiseerd, is de mens een andere mens. Zijn gevoel van 'ik' is anders. Zijn ideeën en gedachten, zijn redeneringen en handelingen zijn anders. Hij heeft '*zelf-evolutie*' ondergaan die reeds latent in hem aanwezig is. Hij is '*opnieuw geboren*' zoals het in de evangeliën wordt beschreven. Maar dit is alleen mogelijk als een mens begint te werken met het *observerende 'ik'* en zo de hulp van het werk ontvangt. Wanneer hij dit in de diepte begrijpt kunnen de andere 'ikken' zich in hem rond het observerende 'ik' verzamelen. Zo kan in de chaos van zijn innerlijke leven een kleine groep 'ikken' gevormd worden die de plaatsvervangende rentmeester wordt genoemd. Maar natuurlijk, als de mens in de waan blijft dat hij *één* is en enkel *één* kan zijn, dat er altijd één ding in hem is dat handelt, voelt, denkt en spreekt, enzovoort, blijft alles wat hierboven gezegd is, onmogelijk te realiseren.